

Wat is een 'smart city'?

Op 25 november wordt tijdens Future Green City het lang verbeide boek Smart Cities gepresenteerd. Dit gaat samen met een Lagerhuisdebat onder leiding van twee van de vijf redacteurs van het boek: Cees Oosterwijk en Joris Stok. We vroegen hen alvast om een vooruitblik.

Smart dreigt een beetje een containerbegrip te worden voor alles wat met ICT, sensing en big data te maken heeft. Wij gebruiken het Smart Cities Wheel van Boyd Cohen (zie figuur 1) om orde te scheppen in de dreigende chaos. Hij beschrijft op zes hoofdthema's de indicatoren waarvoor een smart city aandacht moet hebben. Op het thema mobiliteit zijn bijvoorbeeld multimodale toegankelijkheid en geïntegreerde ICT-systemen van belang.

Sommige mensen zien de smart cities als de heilige graal; het Utopia voor de nieuwe planologie. Wij geloven daar niet zo in. Wij zien het als een mooi instrument om na te denken over samenhang en

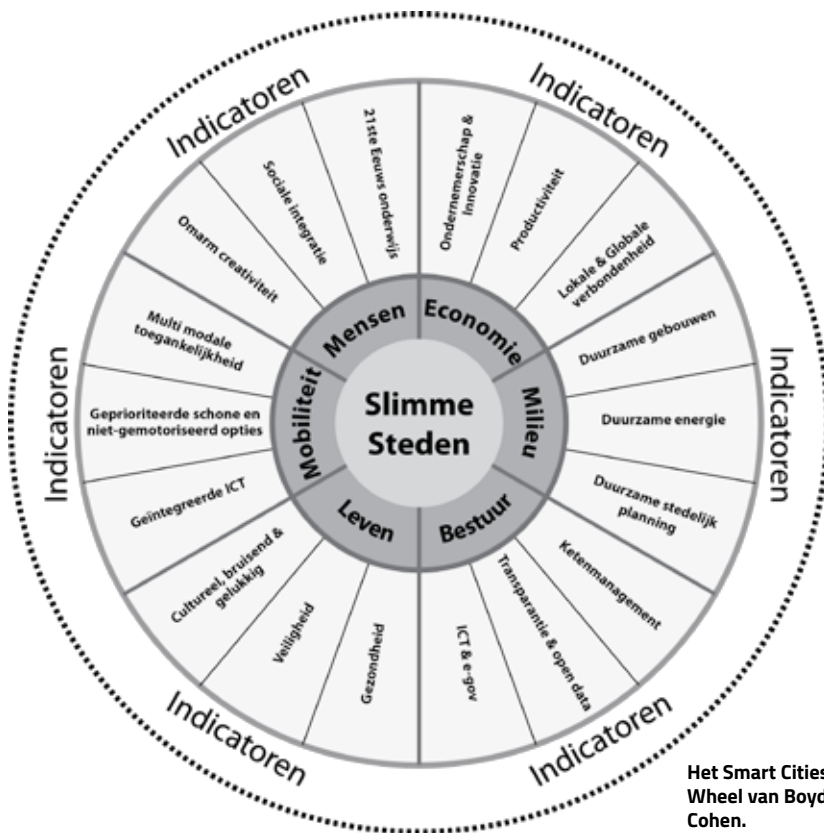
conflicten in dynamische stedelijke systemen. Onze publicatie nodigt de lezer vooral uit zelf zijn mening te vormen. Daarom hebben we zowel uitgesproken voorstanders van de smart cities als uitgesproken criticasters een podium geboden.

Wat voor mensen wonen er in smart cities?

Dit is een beetje kip-of-ei-verhaal. Bepaalt de smart city wat voor mensen er wonen, of wordt een city smart, omdat er veel slimme mensen bij elkaar wonen? Wij

Bron: dgem.nl

Het Smart Cities Wheel van Boyd Cohen.

Cees Oosterwijk en Joris Stok: 'Het blijft een glazen bol.'

lende culturen heen kan worden toegepast. Het blijft een glazen bol. Ook hier geldt dat waar in verhouding veel slimme mensen dicht bij elkaar wonen en werken, de kans op een 'smart environment' toeneemt.

Wat is de rol en betekenis van groen in een 'smart city'?

Groen speelt een grote rol. Succesvolle Aziatische smart cities zoals Singapore en Songdo in Zuid Korea staan ook bekend als 'green cities'. De officiële slogan van Singapore is zelfs 'City in a Garden'. De groene gebieden bieden een attractieve openbare ruimte waar mensen elkaar niet alleen kunnen, maar ook willen ontmoeten. Want ongeacht hoeveel digitale netwerken en sensoren in een stad, persoonlijk ontmoetingen blijven cruciaal voor het vinden van slimme oplossingen. Daarnaast is - hoe paradoxaal - bij jonge Smart Citizens een toenemende belangstelling voor voeding en gezondheid te leven. Volkstuinen, boomgaarden en groentekasjes zijn dan ook een normaal verschijnsel geworden in smart cities.

Wilt u ook het Lagerhuis-debat over Smart Cities bijwonen? Kom dan op 25 november naar het vakevent. Ga naar www.futuregreencity.nl om u gratis aan te melden en gebruik de voorregistratiecode FGC 100 112 78.

Website

www.smart-cities.nu

denken dat de inwoners bepalen hoe smart een stad zich ontwikkelt en niet de beleidsmakers, alhoewel die vaak nog wel vervuld zijn van de gedachte van de maakbare samenleving. De samenstelling van de bevolking, de geografische ligging, de culturele en wetenschappelijke historie en omgeving en in mindere mate het bestuurlijke stelsel (maar vooral bestuurlijk leiderschap, visie en inspiratie) zijn van invloed op waar een smart city goed scoort en waar niet.

En zo divers als de smart cities zijn, zo divers zijn ook hun inwoners. Dat zie je ook terug in onze publicatie. Deze bevat lezingen en verhalen over de burgemeester van Rawabi die hard werkt om van zijn stad de eerste smart city op de Westbank te maken, maar ook van kunstenaars die op pelgrimage gaan om hun OER-gevoel te zoeken of als ankerpunt voor alle snelle ICT'ers

en tenslotte zijn er nog altijd dromers die de zelfsturende auto's of vliegende auto's al voor zien rijden op Schiphol. Allemaal inwoners van totaal verschillende steden.

Hoe lang zijn de factoren die een stad smart maken geldig?

Dat is een moeilijke vraag. Elementen zoals het benutten van agglomeratievoordelen, het verbinden van netwerken, bestuurlijk leiderschap en ruimte voor individuele ontplooiing (rafelranden) lijken ook op termijn geldig te zijn. Er is echter nog best veel onenigheid over wat de steden nu smart maakt. Bijvoorbeeld de onderzoeker Edward Glaser uit de VS en Philipp McCann uit ons eigen Groningen tonen aan dat stedelijke gebieden in internationaal perspectief succesvol zijn. Er is echter geen kant en klare verklaring over hoe dat nu precies zo gekomen is. Laat staan een eenduidig recept, dat over de verschil-